उदपात्रमुपनिनयन्त्येके ॥३४॥ उदकस्य पात्रम् उपेति सोमस्य समीपे एके ऽध्वर्यवो निनयन्ति एके नेति ॥ ॥ नवमी कण्डिका ॥१॥

इति श्रीश्रोत्रियग्निचिःसुतेन याज्ञिकदेवेन कृते कात्यायनसूत्रव्याख्याने सप्तमोऽध्यायः ॥

इति कातीये श्रौतसूत्रे सप्तमोऽध्यायः ॥७॥

आतिथ्यम् ॥१॥ उच्यतऽइति शेषः । तत्र हविरुपदिशति ·

निर्वपति वैष्णवं नवकपालं पत्न्यन्वारब्धस्तूर्णम् ॥२॥ तत्रातिथ्ये कर्मण्यध्वर्युः पःब्धः यजमानस्त्रिया कृतान्वारम्भः तूर्णं सवरं नवःलं वैःणं विष्णुदेवतं पुरोडाशं निःति · सोमस्थापनानन्तरमर्थलक्षणमुदकपानमूत्राद्यप्यन्तरा अकृत्वैव निर्वपतीति तूर्णमित्यस्यार्थः । पक्षान्तरमथाह ·

एकविमुक्ते वा ॥३॥ अथवा शकटे युक्तयोर्द्वयोरनडुहोर्मध्ये एकस्मिन्दक्षिणे विमुक्ते अन्यस्मिन्सव्येऽविमुक्तऽएव निर्वपति · अस्मिन्पक्षे एकस्यां शम्यायां निष्काशितायामध्वर्युः शालां प्रविश्य ब्रह्मोपवेशनादि अपणस्य पश्चादासादनान्तं हविर्निर्वापं कृत्वा हविष्कृता वाग्विसर्गान्तं वा कृत्वा तदनन्तरं द्वितीयशम्योद्धरणादि सोमप्रवेशनान्तं करोति · उभयथा श्रुतत्वात् (३.४.१.३-५) अतो विहितप्रतिषिद्धत्वाद्विकल्पः ।

निर्वपेदग्नेस्तनूरिति (५.१) पञ्चकृत्वः प्रतिमन्त्रम् ॥४॥ निर्वपति गृह्णाति · पूर्वं (२) निर्वपतिग्रहणं कर्मोत्पत्त्यर्थम् द्वितीयं निर्वापार्थम् । अत्रायं क्रमः · चतुरासनम् ब्रह्मोपवेशनम् प्रणीताप्रणयनम् आहवनीयदक्षिणाग्न्योः[1] परिस्तरणम् पात्रासादनम् ततः स्फ्योपहितपात्रीकरणम् ततः शूर्पाग्निहोत्रहवण्योरादानादि पत्न्यन्वारब्धो ग्रहणं कुर्यात् इति । इदमिदानीं विचार्यते · किमातिथ्यायां सावित्रस्य निवृत्तिः वैकृतैरेव मन्त्रैर्ग्रहणम् उतानिवृत्तिः समुच्चितैर्ग्रहणमिति · किं तावत्प्राप्तम् · सूत्रेणैव पक्षं गृह्णाति ·

सावित्रनिवृत्तिः श्रुतिविरोधाभ्याम् ॥५॥ सवितृशब्दसम्बन्धाद्देवस्य त्वेत्येष मन्त्रः सावित्र इत्युच्यते · सवितृपदोपलक्षितस्य मन्त्रस्यात्र हविर्ग्रहणे निवृत्तिः

---

१) ? ग्न्या AB.